

Maakuntajohtajan ja vastualuejohtajien katsaukset

LLHall 12.05.2025 § 60

Hallitus kuulee maakuntajohtajan ja vastualuejohtajien katsaukset ajankohtaisista asioista ja liiton keskeisestä toiminnasta edellisen hallituksen kokouksen jälkeen.

Vs. maakuntajohtaja Hannu Takkula:

Maakuntajohtajan katsaus tuodaan kokoukseen.

Aluesuunnittelu / suunnittelujohtaja Paula Qvick:

Hallituksen puoliväliriihen päätöksistä: Eurooppalaisen raideleveyden suunnittelu sai 20 M€ rahoitusta, joka mahdollistaa radan yleissuunnitelman teon Tornio-Kemi sekä ratasuunnitelma vähintään Tornion alueelle riippuen yleissuunnitelman YVA:n kustannuksista. Seuraavassa vaiheessa, mikäli rahoitus löytyy, suunnittelu etenee Rovaniemi/Misi ja Ouluun saakka. Väyläsuunnitelmien hyväksyminen edellyttää Lapin turvallisuus- ja vaihemaakuntakaavaa.

Lapin turvallisuus- ja liikennevaihemaakuntakaavan 1. lakisääteiseen viranomaisneuvotteluun valmistaudumme toukokuussa 20.5.

Kutturin tien Natura -arviointi etenee rahoituksen varmistuttua, Tunturi-radon osalta on tunnistettu arvioinnin kannalta keskeiset paikat. Ampumaratojen kehittämissuunnitelma on valmistumassa. Kutturin tien osalta on neuvoteltu alueen paliskuntien kanssa.

Sakatin kaivosalan vaihemaakuntakaavan valmisteluvaiheen kuulemisen aineistosta on neuvoteltu yhtiön ja konsultin kanssa 30.4.25.

New North -projekti Narvikin kokoontuminen on 7-9.4. ja huoltovarmuuteen liittyvän työpaketin työpaja Helsingissä 29.4.25. Norjan, Ruotsin ja Suomen väylien ja maankäytön suunnittelun prosessit ja toimivaltuudet on kartoitettu. Huoltovarmuuden pullonkaulat ovat selityksen kohteena.

Aluesuunnittelija osallistuu 26.5 Oslossa pohjoisten yhteyksien ja erityisesti Narvikin sataman keskusteluun.

Hallinto ja talous / hallintojohtaja Kirsi Pulkamo:

Lapin liitossa on valmisteltu työteveyspalvelujen kilpailutusta hyödyntäen Hanselin dynaamista hankintamenettelyä. Tehtävien priorisoinnin vuoksi työteveyspalvelujen kilpailutuksen toteuttaminen siirretään syksylle 2025 ja tavoitteena saada kilpailutetut palvelut käyttöön vuoden 2026 aikana.

Kevään 2025 aikana on toteutettu markkinakartoitus luottamushenkilöiden sähköisen asiointipalvelun sidonnaisuuksien ilmoittamiseen ja luottamustoimen korvausten hakemiseen. Uusi sähköinen palvelu otetaan käyttöön uuden valtuustokauden käynnistymisen yhteydessä.

Interregin maksatusasiantuntijan tehtäviin on valittu Joni Tähtisaari ja Susanna Markkula. Tehtävät ovat määräaikaista 31.12.2026 saakka.

Kehittäminen ja rahoitus / kehittämisjohtaja Päivi Ekdahl:

EU Arktinen foorumi ja aluperäiskansojen dialogi Levillä 26.-27.6. Viikon aikana järjestetään useita muitakin seminaareja ja sivutapahtumia. Tarkempi ohjelma päivittyy tänne; [EU Arctic Forum, Indigenous Peoples' Dialogue and Arctic Youth Dialogue - European Commission](#)

CPMR Itämerikomission Arktinen työryhmä ja NSPA verkosto järjestävät Levillä EU Arktisen foorumin yhteydessä 25.6. klo 14-16 seminaarin **EU Regional Policy in the Arctic regions: boosting EU competitiveness, clean industrialisation and security.**

Itämerikomission Arktisen työryhmän kokous (Teams) 13.6. klo 10-12. Kokoukseen osallistuu alueiden edustajia ja Euroopan Unionin ulkosuhdeosaston (The European External Action Service (EEAS)) arktinen lähetti Claude Veron-Reville

Kehittämisojohtaja osallistuu 23.5. Brysselissä Euroopan itärajan alueiden (Regio-Silence- projekti, mukana Interreg Europe- platform) kanssa Euroopan komission edustajien tapaamiseen. Tavoitteena on kertoa valmistelluista politiikkasuosituksista, toteuttaa DG Region ja alueiden yhteinen keskustelu ja kuulla DG Region palaute sekä ohjeistus jatkotoimia ajatellen.

Lapin liitto, yhdessä Itä-Lapin kuntayhtymän kanssa, on mukana järjestämässä Euroopan itärajan alueiden kanssa tilaisuuden Euroopan alueiden ja kuntien viikolla Brysselissä lokakuussa. Tilaisuudessa keskustellaan geopolittisen tilanteen tuomien haasteiden ratkaisemisesta ja kuullaan asiantuntijapuheenvuoroja alueilta.

Vaikuttaminen / yhteysjohtaja Heli Knutars:

Kehysriihen päätökset Pohjoisen ohjelman osalta varovaisen positiivisia, tärkeimpänä tietenkin edunajamisen keskeinen tavoite, että Pohjoisen ohjelman toimeenpano käynnistyy ja tästä myös oma kirjaus kehysriihessä. Toimeenpano aloitetaan seuraavilla toimenpiteillä:

- Lakiin perustuva matkailijamaksu on etenemässä valmisteluun, ensin laaditaan selvitys maksun toteuttamisedellytyksistä
- Alueelliset investointiinit ollaan perustamassa tulevien elinvoimakeskusten yhteyteen tunnistamaan ja edistämään Pohjoisen ja Itäisen Suomen investointeja
- Metsähallituksen luontomatkailun toimenpidekokonaisuuden rahoitus etenemässä lisätalousarvioiden kautta
- Maakuntalentojen jatkuminen alkuvuoteen 2028 saakka, mutta muuttuuko rahoitusmalli siten, että kuntarahoitusta mukaan tämä vielä epäselvää
- Naton läsnäolon vahvistamiseen Suomessa 72,5M€ vuosille 2026-2029, tällä varmasti vaikutuksia myös Lappiin, tarkentavia tietoja vielä odotellaan
- Junayhteys Rovaniemeltä ja Oulusta Narvikiin: hallitus päätti puoliväliriihessä antaa hankkeen suunnitteluun rahaa 20M€ (raideleveyspalvelus). Suunnittelun 1. vaiheessa yhteys Haaparanta-Tornio rajanylityspaikalta Kemiin.
- Luvituksen edistäminen: puhdasta siirtymää edistävien hankkeiden etusijamenettelyn jatko ja resursointi, nopeampi kuntakaavoitus rajaamalla valitusoikeutta yleiskaavan mukaisissa asemakaavoissa asianosaisille.

Muita kehysriihen linjauksia:

- Kuntien valtionosuuksien leikkaus -2% (n.75M€)
- Kansainvälisten 2. asteen EU/ETA-maiden ulkopuolisten opiskelijoiden lukukausimaksut
- Korkeakoulutuksen perusrahoituksen leikkaukset: mikäli leikkaukset toteutuvat esitetyn mukaisina ne kohdistetaan 50% / 50% suhteessa yliopistoille ja AMK:eille on leikkaus AMK:eille erittäin merkittävä, johtuen pienemmästä osuudesta korkeakoulutuksen perusrahoituksessa (AMKit noin 1MRD, yliopistot 2MRD+1MRD tutkimusrahoitusta mm. Suomen Akatemia).
- Mineraaliveron korotus
- TKI panostukset

Lisätietoja kehysriihen linjauksiin pitäisi tulla vkolla 19.

Kunta-asiat:

Kuntakierros etenee, seuravaksi vuorossa Rovaniemi 8.5 ja Kemnmaa 9.5,näiden jälkeen kierros jatkuu jälleen kesäkuussa 10.6. Ranua ja Simo.

Syksyn (23.-24.9. Pyhänturi) Kunta- ja aluekehityspäivien suunnittelu on käynnistymässä ensimmäisiä puhujapyyntöjä on jo lähetetty.

Lappi-sopimus

Lappi-sopimuksen alustavat sisällöt Otakantaa -järjestelmässä kommentoilla 5.-23.5.2025

Nuorten Lappi-sopimustyöpaja 19.5.2025

Saamelaiskäräjien työpaja 2.6.2025 Lapin liitossa ja etänä

Lappi-sopimuksen luonnosversio nro 2 esitellään hallitukselle 9.6.

Viestintä / viestintäpäällikkö Jenni Lintula:

Eurooppa-päivää 9.5. juhlietaan Lapissa muun muassa lanseeraamalla silloin Minun EU:ni -valokuvakilpailu nuorille lappilaisille. Minkälaista on elämä ja arki Suomen Lapissa, Euroopan unionin pohjoisimmassa maakunnassa? Valokuvakilpailun järjestää Lapin EU-tietopiste yhdessä Lapin Kansan kanssa. Palkintoina voittajakuvat ostetaan Lapin materiaalipankkiin, niitä julkaistaan Lapin Kansassa ja kuvista koottava näyttely kiertää Lapin kirjastoja ensi talvena. Kuvausaikaa on kesä (9.5. – 9.9.2025) ja kuvausalueena koko Lappi. Kilpailu järjestetään osana Lapin liitossa sijaitsevan Lapin EU-tietopisteen toimintaa ja Suomi EU:ssa 30 vuotta -juhlavuotta. Lisätietoa Lapin EU-tietopisteestä sekä valokuvakilpailun säännöt löytyvät Lapin liiton verkkosivuilta.

Lapin valmiustoimikunnan viestintäjaos haastaa lappilaisia toimijoita ja kuntia testaamaan myös kriisiviestintävalmiuttaan Lappi25-valmiusharjoituksessa toukokuun alussa.

Esitys Hallituksen puheenjohtaja:

Hallitus merkitsee maakuntajohtajan ja vastuualuejohtajien katsaukset tiedoksi.

Päätös Hallitus merkitsi katsaukset keskustelun jälkeen tiedoksi.

Hallitus päätti pitää lyhyen kokoustaun asiakohdan käsittelyn jälkeen klo 10.45.